

**Postanowienie z dnia 19 października 1995 r.
I PZP 29/95**

Zgodnie z art. 391 § 2 k.p.c. uchwała Sądu Najwyższego rozstrzygająca zagadnienie prawne wiąże tylko w danej sprawie. W innych sprawach treść i uzasadnienie uchwały mogą jedynie stanowić pomoc przy dokonywaniu wykładni prawa.

Przewodniczący SSN: Maria Tyszel, Sędziowie SN: Andrzej Kijowski, Maria Mańkowska (sprawozdawca),

Sąd Najwyższy, przy udziale prokuratora Witolda Bryndy, w sprawie z powództwa Krystyny K. przeciwko Dyrektorowi Szkoły Podstawowej [...] w D. oraz Kuratorium Oświaty w T. o zapłatę, po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym dnia 19 października 1995 r. zagadnienia prawnego przekazanego przez Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie postanowieniem z dnia 6 lipca 1995 r. [...] do rozstrzygnięcia w trybie art. 391 k.p.c.

Czy uchwała Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 1990 r. III PZP 53/89 zachowała nadal swą aktualność wobec skreślenia art. 41 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela ustawą z dnia 5 czerwca 1992 r. o zmianie Karty Nauczyciela Dz. U. Nr 53, poz. 252 ?

p o s t a n o w i ł :

o d m ó w i ć podjęcia uchwały

U z a s a d n i e n i e

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie przedstawił Sądowi Najwyższemu w trybie art. 391 § 1 k.p.c. wyżej sformułowane zagadnienie prawne w następującym stanie faktycznym:

Powódka Krystyna K. w pozwie przeciwko Szkole Podstawowej [...] w D. oraz Kuratorium Oświaty w T. domagała się zasądzenia na jej rzecz nagrody z funduszu nagród za okres od dnia 1 września 1992 r. do 31 sierpnia 1993 r., twierdząc że w tym okresie korzystała z urlopu dla poratowania zdrowia, przysługującego jej na podstawie Karty Nauczyciela i okres ten niesłusznie został wyłączony z podstawy do obliczenia dochodzonej nagrody.

Pozwane Kuratorium i Szkoła wniosły o oddalenie powództwa.

Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Dębicy wyrokiem z dnia 27 kwietnia 1995 r. oddalił powództwo w stosunku do obu pozwanych i uznał, że wypłacone powódce wynagrodzenie za okres urlopu dla poratowania zdrowia nie podlega wliczeniu do podstawy

ustalenia wysokości nagrody zgodnie z obowiązującymi wytycznymi Ministerstwa Oświaty i Wychowania z dnia 3 marca 1986 r. Nr Dk 4 - 1032-20/G/86.

Zdaniem Sądu Rejonowego w sprawie nie ma zastosowania uchwała Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 1990 r. III PZP 53/89, na którą powołała się w pozwie powódka, bowiem uchwała ta straciła aktualność wobec uchylenia art. 41 Karty Nauczyciela.

Rozpoznając rewizję powódki, Sąd Wojewódzki wskazał, że orzeczenie z dnia 5 czerwca 1992 r. faktycznie opiera się na łącznej wykładni art. 41 i 73 Karty Nauczyciela, powziął zatem wątpliwość, czy sam art. 73 Karty Nauczyciela wyczerpuje dyspozycję § 2 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lutego 1986 r. w sprawie rocznych nagród z zakładowego funduszu nagród w uspołecznionych zakładach pracy nie będących państwowymi jednostkami organizacyjnymi... (Dz. U. Nr 5, poz. 29).

Prokurator wniósł o odmówienie przez Sąd Najwyższy udzielenia odpowiedzi na postawione pytanie prawne w zakresie rozstrzygniętym uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 1990 r. wobec jej mocy obowiązującej jedynie w tamtej sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wątpliwość Sądu Wojewódzkiego rzeczywiście dotyczy mocy prawnej uchwały Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 1990 r. III PZP 53/89 (nie publikowanej), którą rozstrzygnięte zostało zagadnienie prawne w konkretnej sprawie. Zawarte w art. 391 § 2 k.p.c. sformułowanie "rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego wiąże" oznacza, że sąd nie może odmiennie rozstrzygnąć zagadnienia objętego odpowiedzią prawną udzieloną przez Sąd Najwyższy. Taka uchwała wiąże jednak tylko w danej sprawie, zatem analizy stosunku spornego w przedstawionym stanie faktycznym i oceny prawnej zarzutów rewizyjnych powinien dokonać Sąd Wojewódzki samodzielnie i rozstrzygnąć sprawę przez wydanie wyroku. Uchwała Sądu Najwyższego podjęta w trybie art. 391 § 1 k.p.c. w sprawie, może jednak stanowić pomoc przy dokonywaniu oceny prawnej i wykładni prawa w innej rozpoznawanej sprawie.

Powołane w uzasadnieniu pytania Sądu Wojewódzkiego orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 1992 r. nie istnieje. Ponieważ jednak wskazana data jest zbieżna z datą nowelizacji Karty Nauczyciela, wydaje się, że jest to pomyłka i faktycznie chodzi o inne orzeczenie Sądu Najwyższego, powołane w sentencji postanowienia Sądu Wojewódzkiego, to jest uchwałę z dnia 23 marca 1990 r. III PZP 53/89.

Nie wdając się w ocenę prawną przedstawionego stanu faktycznego, Sąd Najwyższy zauważa jednak, że w tezie wymienionej wyżej uchwały Sądu Najwyższego, która brzmi: "Postanowienie regulaminu rozdziału nagród wyłączającego z podstawy ustalenia wysokości nagrody wynagrodzenie wypłacone

nauczycielowi za czas urlopu dla poratowania zdrowia na podstawie art. 73 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. Nr 3, po.19) jako sprzeczne z treścią § 2 pkt 4 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lutego 1986 r. w sprawie rocznych nagród z zakładowego funduszu nagród w uspołecznionych zakładach pracy nie będących państwowymi jednostkami organizacyjnymi oraz w sprawie niektórych wynagrodzeń i świadczeń za czas efektywnie nie przepracowany, stanowiących podstawę ustalenia wysokości nagrody (Dz. U. Nr 5, poz. 29) jest nieważne" - nie wymieniono art. 41 Karty Nauczyciela, wówczas obowiązującego. Przepis ten został skreślony na podstawie art. 1 ust. 6 ustawy z dnia 5 czerwca 1992 r. o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela (Dz. U. Nr 53, poz. 252).

Nie można również pominąć i tej uwagi, że według wyjaśnień Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 30 października 1984 r. (nr P II-I-8111-145-713/84) zarówno chorobę nauczyciela, jak i urlop dla poratowania zdrowia traktuje się jako usprawiedliwioną nieobecność w pracy. Tak też na naradzie dyrektorów wydziałów kadr i wydziałów ekonomicznych kuratoriów oświaty w dniu 23 stycznia 1994 r. odbytej w Ministerstwie Edukacji Narodowej polecono, aby urlop dla poratowania zdrowia traktować jako podstawę do obliczenia nagrody za 1994 r.

Reasumując, Sąd Najwyższy uznał, że przedstawione pytanie nie dotyczy zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, na skutek rozbieżności judykatury, czy też kontrowersji w doktrynie. Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 20 września 1984 r. o Sądzie Najwyższym (jednolity tekst: Dz. U. z 1994 r., Nr 13, poz. 48 ze zm.) postanowił, jak wyżej.

=====